

ZAPISNIK

10., izvanredne sjednice Senata Sveučilišta u Zagrebu u 338. ak. god. (2006./2007.) održane u utorak 27. ožujka 2007. s početkom u 16 sati u vijećnici Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Trg maršala Tita 14.

Prisutni:

1. Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, rektor
- Prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor za razvoj i prostorno planiranje
- Prof. dr. sc. Tonko Ćurko, prorektor za poslovanje
- Prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica za znanost i tehnologiju
- Prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom
- Prof. dr. sc. Ivan Šimonović, prorektor za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju

Zaposlenici u znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim zvanjima

2. Prof. dr. sc. Zvonko Kavran, Fakultet prometnih znanosti
3. Prof. dr. sc. Zlatan Bajraktarević, Prirodoslovno-matematički fakultet
4. Prof. dr. sc. Dubravka Bjegović, Građevinski fakultet
5. Prof. dr. sc. Mladen Radujković, Građevinski fakultet
6. Prof. dr. sc. Stanislav Bolanča, Grafički fakultet
7. Prof. dr. sc. Žarko Puhovski, Filozofski fakultet
8. Prof. dr. sc. Tomislav Cvitaš, Prirodoslovno-matematički fakultet
9. Prof. dr. sc. Damir Boras, Filozofski fakultet
10. Prof. dr. sc. Aleksandar Durman, Filozofski fakultet
11. Prof. dr. sc. Dorian Marjanović, Fakultet strojarstva i brodogradnje
12. Prof. dr. sc. Goran Durn, Rudarsko-geološko-naftni fakultet
13. Prof. dr. sc. Tibljaš, Prirodoslovno-matematički fakultet
14. Prof. dr. sc. Ružica Beljo-Lučić, Šumarski fakultet
15. Prof. dr. sc. Juraj Geber, Medicinski fakultet
16. Prof. dr. sc. Antun Glasnović, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
17. Prof. dr. sc. Izvor Grubišić, Fakultet strojarstva i brodogradnje
18. Prof. dr. sc. Željko Hutinski, Fakultet organizacija i informatike
19. Prof. dr. sc. Nikola Kujundžić, Farmaceutsko-biokemijski fakultet
20. Prof. dr. sc. Miljenko Jurković, Filozofski fakultet
21. Prof. dr. sc. Željko Jerneić, Filozofski fakultet
22. Prof. dr. sc. Frangeš, Geodetski fakultet
23. Izv. prof. Slavomir Drinković, Akademija likovnih umjetnosti
24. Prof. dr. sc. Jadranka Keros, Stomatološki fakultet
25. Prof. dr. sc. Vedran Mornar, Fakultet elektrotehnike i računarstva
26. Prof. dr. sc. Mario Kovač, Fakultet elektrotehnike i računarstva
27. Prof. dr. sc. Josip Madić, Veterinarski fakultet
28. Prof. dr. sc. Mladen Kranjčec, Geotehnički fakultet
29. Prof. dr. sc. Smiljana Leinert – Novosel, Fakultet političkih znanosti
30. Prof. dr. sc. Draženka Blaži, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
31. Prof. dr. sc. Branka Levaj, Prehrambeno-biotehnološki fakultet
32. Prof. dr. sc. Mirko Orlić, Prirodoslovno-matematički fakultet
33. Red. prof. Haris Nonveiller, Muzička akademija
34. Prof. dr. sc. Mihaela Britvec, Agronomski fakultet
35. Prof. dr. sc. Zdravko Petrincec, Veterinarski fakultet

36. Prof. dr. sc. Velimir Sušić, Veterinarski fakultet
37. Prof. dr. sc. Marko Pranjić, Hrvatski studiji
38. Prof. dr.sc. Mile Silov, Učiteljski fakultet
39. Prof. dr. sc. Josip Kregar, Pravni fakultet
40. Prof. dr. sc. Alojzije Hobljaj, Katolički bogoslovni fakultet
41. Prof. dr. sc. Darko Tipurić, Ekonomski fakultet
42. Prof. dr. sc. Vlasta Bahovec, Ekonomski fakultet
43. Prof. dr. sc. Tomislav Treer, Agronomski fakultet
44. Prof. dr. sc. Dražen Dizdar, Kineziološki fakultet
45. Red. prof. Joško Ševo, Akademija dramske umjetnosti

Zaposlenici u suradničkim i nastavnim zvanjima

46. Jolanta Sychowska Kavedžija, Filozofski fakultet
47. Zoltan Novak, Akademija likovnih umjetnosti
48. Aleš Vokurka, Agronomski fakultet

Studenti dodiplomskog studija

49. Krešimir Bašić, Stomatološki fakultet
50. Mislav Banek, Agronomski fakultet
51. Ana – Marija Friganović, Fakultet elektrotehnike i računarstva
52. Martina Laković, Katolički bogoslovni fakultet
53. Siniša Miličić, Prirodoslovno-matematički fakultet
54. Marko Krička, Fakultet političkih znanosti

Ostali prisutni:

- prof. dr. sc. Slobodan Uzelac, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
- prof. dr. sc. Anto Mišić, dekan Filozofskog fakulteta Družbe Isusove
- **dr. sc. Jadranka Mustajbegović**, Hrvatski akademski sindikat
- mr. sc. Vilim Ribič, predsjednik Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja
- **Gabričević, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja**

iz stručne službe Rektorata:

- glavna tajnica Olga Šarlog-Bavoljak
- Zvonimira Brašić, Ured za odnose s javnošću
- stručna suradnica Martina Levačić

Predsjedava rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr.sc. Aleksa Bjeliš.

Rektor je otvorio 10. sjednicu Senata u 338. akademskoj godini (2006./2007.), pozdravio prisutne te predložio sljedeći

Dnevni red:

- 1. Poticajne mjere za upis na Sveučilište u Zagrebu**
- 2. Raspisivanja**
- 3. Donošenje odluke o upisnim kvotama i školarinama za upis studenata u I. godini**

studija akademske godine 2007./2008. na Sveučilištu u Zagrebu

4. Ostalo

Dopuna dnevnog reda – dodali točku 3. Sveučilišne stipendije i Rektorove nagrade – UBACITI DOPUNU POZIVA

1. Poticajne mjere za upis na Sveučilište u Zagrebu

Prorektor I. Šimonović upoznao je prisutne s prijedlogom Odluke o poticajnim mjerama za upis na Sveučilište u Zagrebu u akademsku godinu 2007./2008. kojom se nekim kategorijama omogućava izravan upis pod uvjetom da prijeđu bodovni odnosno razredbeni prag i zadovolje na eventualnom ispitu sposobnosti i darovitosti. Prorektor I. Šimonović je rekao da se radi o malom broju kandidata za koje se smatra da im je zbog specifičnih okolnosti otežan upis pa se izravan upis predlaže za branitelje i hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata te djecu smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih branitelja i 100%-tnih HRVI Domovinskog rata prve skupine (procjenjuje se da se radi o cca. 300 kandidata), kandidati sa 60% i više tjelesnog oštećenja (ne više od desetak kandidata). Pri odlučivanju valja uzeti u obzir da se RH sprema potpisati Međunarodnu Konvenciju za zaštitu i promicanje prava i dostojanstvo osoba s invaliditetom. Također, prorektor je istaknuo i činjenicu da je trenutno postotak invalida u populaciji grada Zagreba i u RH daleko veći nego što je to među studentima Sveučilišta u Zagrebu. Po ovim osnovama kandidati bi bili upisani izvan kvote, a MZOŠ bi snosilo troškove studija tako upisanih kandidata u realnom iznosu. Ovu obvezu MZOŠ je preuzelo potpisavši Sporazum s Rektorskim zborom.

Prorektor je ukratko i objasnio kako je došlo do ovog Sporazuma. Naime, Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz 1996. predvidio je izravan upis otprilike istog kruga kandidata povezanih s braniteljskim statusom kao što predviđa i Odluka koja se danas predlaže. Novi Zakon iz 2001. sadrži vrlo sličnu odredbu. Izravan upis nikada nije predstavljao neki problem za Sveučilište u Zagrebu. Problem je nastao donošenjem važećeg Zakona o pravima branitelja iz 2004. jer je čl. 53. Zakona proširio izravan upis i na djecu dragovoljaca domovinskog rata koja posljednjih godina čine oko 85% izravno upisanih. Ukupno 2320 kandidata je u vezi s braniteljskim statusom izravno upisano na Sveučilište u Zagrebu ove akademske godine. Time se stvorio problem narušavanja šansi ostalih kandidata ako se oni koji se izravno upisuju, upisuju unutar redovitih kvota i nedovoljnih kapaciteta fakulteta. Zbog navedenih problema više predlagača, zatraženo je preispitivanje ustavnosti ovog Zakona. Ustavni sud je odlučio da je osporeni čl. Zakona protuustavan i ukinuo je čl. 53. Zakona, a time i bilo čiju mogućnost izravnog upisa po toj osnovi. Nakon niza godina, kada je izravan upis bio omogućen bar onim kandidatima u vezi s braniteljskim statusom, na čiju su mogućnost upisa fakulteta ratne posljedice najnepovoljnije djelovale, oduzeta im je ta mogućnost. MZOŠ, **Ministarstvo branitelja**, RZ, predstavnici udruga pogođenih ratnim djelovanjima, osnovali su radnu skupinu s mandatom da predloži kako ubuduće postupati, a da se ne ugrozi funkcioniranje sveučilišta, da se poštuje Ustav i odluka Ustavnog suda, a opet da se olakša upis bar onima kojima su ga ratne okolnosti ponajviše otežale. Radna skupina je nakon mnogobrojnih sastanaka usuglasila tekst Sporazuma o poticajnim mjerama za upis u ustanove visokog obrazovanja. Njegovi su potpisnici: MZOŠ, **Min. branitelja** i RZ. Ovaj Sporazum prihvaćen je na sjednici RZ održanoj 22. ožujka u Zadru, a 27.3.2007. u ime RZ s predstavnicima Vlade, Sporazum je potpisao rektor A. Bjeliš. Radi se o Sporazumu koji u punoj mjeri poštuje autonomiju sveučilišta, odluku o tome hoće li i koga će izravno upisivati donose sveučilišta sama. Jednaka mogućnost pristupa obrazovanju čuva se time što se izravno

može upisati uski krug kandidata kojima bi pristup inače bio otežan time što se oni upisuju izvan kvote. MZOŠ snosi realne troškove njihovog školovanja, a snošenje realnih troškova omogućava da se upis manjeg broja kandidata izvan kvote ne odrazi negativno na kvalitetu nastave. Odluka čije se usvajanje predlaže je jednokratna i vrijedi samo za narednu akademsku godinu i za nju vrijede snažni argumenti i moralno opravdanje. Opseg kandidata vezanih uz braniteljski status koji se mogu izravno upisati, njome se radikalno smanjuje i to na samo oko 15% izravno upisanih prošle godine. Njome se omogućava i izravan upis invalidima sa 60 i više posto tjelesnog oštećenja.

Nakon izlaganja prorektora I. Šimonovića, rektor A. Bjeliš otvorio je raspravu.

Predsjednik Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja V. Ribič pitao je koja su to sveučilišna načela koja opravdavaju ovu odluku. Gospodin V. Ribič misli da je Ustavni sud čl. 53. spominjanog Zakona ukinuo iz dva razloga. Jedan od razloga je načelo autonomije sveučilišta koje ovim Sporazumom više nije upitno. Drugi razlog je jednaki pristup svih građana visokom obrazovanju. Istaknuo je da iz prijedloga Odluke vidimo da postoje privilegirani upisi i dalje. Gospodin V. Ribič smatra da privilegirani upis ima opravdanja za 100% invalide domovinskog rata, branitelje s PTSP-om koji na taj način mogu riješiti velik dio svojih tegoba. U drugom aspektu, koji se tiče djece branitelja i poginulih branitelja, bilo bi prihvatljivo kada bismo vodili brigu i o sličnim kategorijama kao što su djeca poginulih na radnom mjestu, u prometu jer, smatra Ribič, toj djeci je isto bilo teško i teško su ih majke podizale. Ovom mjerom nastavlja se s jednom diskriminacijskom praksom i ona se ne uklanja, u ovoj odluci bilo je samo jedno načelo, načelo oportuniteta spram politike, V. Ribič smatra da Sveučilište treba oštro štititi svoj temeljne i najveće vrijednosti, a to je jednaki pristup svih građana u jednakim okolnostima visokom obrazovanju i to je stav Sindikata znanosti, zaključio je gospodin V. Ribič svoju raspravu.

Prof. dr. sc. T. Cvitaša je istaknuo da, iako je broj kandidata obuhvaćenih ovim prijedlogom manji nego što je bio prošle akademske godine, on neće biti podjednako raspoređen na sve fakultete i ono što brine je da broj ne smije prijeći kapacitet određenog studija ili fakulteta. Ako neki fakultet upisuje puni kapacitet onda nikakvo dodatno upisivanje ne može dozvoliti. Prof. dr. sc. T. Cvitaš smatra da nije kvota ta koja je ograničena već je to kapacitet fakulteta i volio bi da se kapacitet ne prelazi.

Prof. dr. sc. M. Jurković se javio da kaže kako na Filozofskom fakultetu postoje problemi s prostorom i postojat će sve dok se ne izgradi zgrada biblioteke i tako oslobodi određeni broj prostora na fakultetu. Činjenica je da je Filozofski fakultet, prošle akademske godine s puno širim dijapazonom mogućih upisnika na fakultet, donio odluku i čvrsto se pridržavao da kapacitet ne može premašiti. Kvote su maksimalni kapacitet. Fakultetsko vijeće je donijelo odluku da se svi ovi kandidati upisuju unutar kvote. Također, i ove godine im je stalo da svi kandidati budu upisani unutar kvote lani to bude unutar kvote, a imaju i kategoriju dijaspore za koju prof. dr. sc. M. Jurković misli da bi ih i ove godine, kao i lani, upisivali unutar kvote. Prof. dr. sc. Ž. Puhovski smatra kako je ovo klasični primjer pozitivne diskriminacije i ona ima smisla samo kad se radi o ljudima koji imaju specifične socijalne nedostatke koje treba rekompenzirati. U tom smislu, prof. dr. sc. Ž. Puhovski predlaže da prva točka glasi : „branitelji i hrv. ratni vojni invalidi (HRVI) iz Domovinskog rata te djeca nestalih u ratu.“ Prof. dr. sc. Ž. Puhovski smatra da su to kategorije koje su sasvim specifične i opravdavaju primjenu.

Što se tiče druge točke, prof. dr. sc. Ž. Puhovski smatra da u njoj ima elemenata demagogije te da treba dati obvezu fakultetima da se u nekom roku uspostave uvjeti za primitak 60% invalida jer inače obećavamo nešto što ne možemo realizirati.

Prof. dr. sc. J. Kregar želio je podsjetiti na specifičnu situaciju. Pravni fakultet je prošle akademske godine, temeljem postojećeg Zakona upisao 286 studenata. Nije bilo druge

mogućnosti nego ih upisati izvan kvote. Tada su se rukovodili potrebom da sa što manje štete riješe taj problem. Prof. dr. sc. J. Kregar misli da je jedini uspjeh i napredak u ovome postići u datim okvirima rješenja koja su dovoljno načelna da ih se može braniti i dovoljno praktična da ih se može provesti. Ovaj prijedlog je pokušaj jednog delikatnog balansa između suprotstavljenih zahtjeva koji se može provesti.

Prof. dr. sc. Ružica Beljo – Lučić misli da bi se budući studenti trebali upisivati unutar kvote za plaćanje. MZOŠ će plaćati realni iznos i ne treba opterećivati kvotu bez plaćanja nego kvotu uz plaćanje i na taj način se neće probijati kvota.

Prof. dr. sc. I. Grubišić zalaže se za to da se poštuju kapaciteti i kvote. Koliko su kvote u suglasnosti s kapacitetom, mogla bi se voditi duga diskusija, ali pretpostavlja da jesu. Prof. dr. sc. I. Grubišić smatra da postoje fakulteti koji će biti popunjeni i oni koji neće. Pitanje je distribucije, ne vidi razloge zašto bi išli na preskakanje. Ovo je način na koji možemo svakog tko želi studirati na zagrebačkom sveučilištu primiti, ali je pitanje da li baš tamo gdje je naumio.

Prof. dr. sc. Ž. Jerneiđ podržava prijedlog da se studenti upisuju isključivo unutar kvote. To je pitanje načela i smatra važnim da svi trebaju biti upisani unutar kvote. To smatra logičnim, a može se ponuditi i drugi sustav, a to je da mogu upisati druge fakultete na kojima kvota nije ispunjena. Prof. dr. sc. Ž. Jerneiđ smatra da je prijedlogom odluke obuhvaćen samo jedan segment populacije koja je imala privilegirani odnosno izravni upis. Ovdje su potpuno ispale civilne žrtve rata i jedino po Zakonu su civilne žrtve rata bile izvan kvote. Drugo, zaboravljena je dijaspora. Profesor se pita kakav će biti položaj dijaspore. Da li će ići kao i svi ostali? Odluke koje se donose trebaju biti cjelovite i zahvatiti sve segmente.

Prorektor I. Šimonović nastojao se prisjetiti svih argumenata iz rasprave i vezano uz raspravu gospodina V. Ribiča, podsjetio je da je bio među rijetkima u javnosti koji su napali rješenje iz čl.53. Zakona o braniteljima kao protuustavno i protivno međunarodnim ugovorima jer se na taj način kršila autonomija sveučilišta. Na pitanje što su nestali ili zatočeni? To je jedna te ista kategorija koja se iz obzira prema njihovim obiteljima naziva nestali ili zatočeni, a to su ljudi koji se nikad nisu vratili. Na primjedbu prof. dr. sc. T. Cvitaša u vezi kapaciteta, prorektori I. Šimonović se slaže da je to ozbiljno pitanje i objektivni problem. Upozorio je na kvalitativnu razliku, a ne samo kvantitativnu. MZOŠ je pristalo snositi realne troškove školovanja i to nije prosječna školarina nego realni troškovi koji pojedinim sastavnicama omogućuju da im se organizira i kvalitetnija nastava. Na pitanje da li se može ove kandidate upisati unutar kvota, prorektor misli da bi to bilo protuustavno jer bi se time ugrozilo jednaku dostupnost visokog obrazovanja. Na taj način bi se izvrgli opasnosti da se Ustavni sud, u slučaju tužbe, izjasni negativno. Što se tiče primjedbe na točku koja se odnosi na 60 i više postotne invalide, prorektor smatra da je korak u pravom smjeru u zaštiti prava i dostojanstva invalida. Na pitanje što je s civilnim žrtvama rata, Ustavni sud taj članak Zakona nije ukinuo. Ti ljudi se i dalje upisuju po sili Zakona.

Prof. dr. sc. I. Grubišić smatra da bi bio adekvatniji naziv participacija, a ne školarina jer školarina košta daleko više.

V. Ribič smatra da je I. Šimonović dao konkretne odgovore, ali se pita koja je svrha konkretno ovakve jedne odluke u segmentu koji se tiče djece poginulih branitelja. Da li su ta djeca bila hendikepirana u vrijeme srednje škole pa se nisu mogla dovoljno pripremiti? Zanima ga da li je taj hendikep, koji je specifičan po predlažaču, drugačiji od hendikepa onog koji je izgubio oca u saobraćajnoj nesreći? Da li taj hendikep traje do upisa na fakultet ili traje do kraja školovanja?

Prof. dr. sc. M. Jurković je želio pripomenuti kako Filozofski fakultet itekako brine o invalidima, u funkciji su vanjski liftovi, rampe, briga o toj kategoriji je bitna barem u dijelu Sveučilišta.

Prof. dr. sc. Ž. Puhovski je htio upozoriti da u drugom redu prijedloga ne može stajati riječ branitelja. Popis koje vodi Ministarstvo je popis zatočenih i nestalih. Na hrvatskom dijelu ima 96 žena koje nisu bile braniteljice nego su nestale i zatočene jer su ih odveli iz Vukovara i profesor ne vidi zašto djeca tih žena ne bi imala prava kao netko drugi. Na ujednačenom popisu je 2117 ljudi koji se vode kao zatočeni i nestali, a branitelja na tom popisu je manje od 40%. Prof. dr. sc. Ž. Puhovski smatra da mora stajati formulacija zatočenih i nestalih u ratu. Prof. dr. sc. N. Kujundžić zanimalo je da li ima podataka koliko godina prosječno ima populacija nazvana branitelji i hrvatski ratni vojni invalidi i pita jesu li oni za studij. Profesor se boji se da se te ljude ne uvede u jedno stanje koje bi bilo gore nego da im se ponude neka druga rješenja.

Student K. Bašić objasnio je da formulacija: „pod uvjetom da pristupnici prijeđu razredbeni prag“, ne govori o izravnom upisu pristupnika nego se govori da budući studenti moraju položiti ispit do mjere do koje je uprava fakulteta donijela odluku da nakon određenog prijednog praga bilo koji student je sposoban upisati se na taj fakultet. Bitno je da ti studenti moraju prijeći razredbeni prag.

Prof. dr. sc. R. Beljo Lučić predlaže da se odluku formulira na način da se vrijedi samo za one studente koji, kada polažu razredbeni ispit, nisu već samim svojim sposobnostima upali u kvotu bez plaćanja odnosno uz plaćanje. Ova odluka se treba odnositi na one koji se ne mogu upisati ni bez plaćanja ni uz plaćanje, a prešli su prag. Ukoliko su u kvoti uz plaćanje, MZOŠ realno plaća troškove njihovog studiranja.

Rektor A. Bjeliš se uključio u raspravu i podsjetio na vrijeme kada je radna skupina počela raditi i kada se suočila sa stvarnim pitanjima pa se moralo odustati od prakse koju smo imali do 2005. Ta praksa nam je bila način kako Sveučilište u Zagrebu prati probleme koje smo imali od 1991. Htjelo se uzeti u obzir taj kontinuitet. Što se tiče pitanja kapaciteta, oni postoje i rektor bi bio sretan kad bi se kapaciteti mogli dobro definirati. Također, rektor nije siguran da može prihvatiti rigorozno razumijevanje kvota tamo gdje u pozadini nemamo tako ozbiljne načine procjene koliko nam je potrebno. Što se tiče pitanja invalida, iznenađujuće puno vremena je posvećeno tom pitanju i na sve načine se pokušava vidjeti što se može napraviti. Prorektor I. Šimonović je odgovorio gospodinu V. Ribiču na pitanje zašto djeca poginulih branitelja, koji je ratio za to opravdanje i rekao da se mogu naći različiti argumenti od socijalnih jer ta djeca ako se ne upišu i ne steknu status redovitog studenta, ostaju bez mirovina. Drugi argument je moralni, uz opravdanje da su imali teže uvjete za stjecanje obrazovanja jer smrt u svojstvu branitelja nije samo stvar loše sreće već proizlazi iz svojevrsnog žrtvovanja za ostale. Što se tiče braniteljske populacije, ona stari i sve manje branitelja je zainteresirano za upis na fakultete. Što se pak tiče djece branitelja, njihov broj će se narednih godina rapidno smanjivati.

Nakon provedene rasprave i danih prijedloga izmjene teksta Odluka, Senat je donio sljedeću

ODLUKU
o poticajnim mjerama za upis
u akademsku godinu 2007./2008.

Temeljem čl. 4. i čl. 77. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Senat Sveučilišta u Zagrebu donosi odluku da će u ak. god. 2007./2008., pod uvjetom da prijeđu bodovni odnosno razredbeni prag i zadovolje na eventualnom ispitu sposobnosti i darovitosti, biti upisani svi pristupnici:

- branitelji i hrvatski ratni vojni invalidi (HRVI) iz Domovinskog rata te djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih branitelja i 100%-tnih HRVI Domovinskog rata prve skupine
- kandidati sa 60% i više tjelesnog oštećenja

Pristupnici su dužni podnijeti odgovarajuće potvrde kojima dokazuju pripadnost jednoj od navedenih kategorija.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa snosit će tijekom studiranja troškove participacije onih pristupnika iz navedenih kategorija koji su prema rezultatima razredbenog postupka upisani, ali nisu oslobođeni participacije.

Kandidati iz navedenih kategorija koji inače prema rezultatima razredbenog ispita ne bi mogli biti upisani, biti će upisani izvan kvote. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa snosit će troškove studija tako upisanih kandidata u realnom iznosu.

2. Stipendije –

Rektor A. Bjeliš je upoznao prisutne o Odluci o raspisu poziva za stipendije i pozivu za dodjelu Rektorove nagrade. Rektorski kolegij u širem sastavu je odlučio predložiti Senatu da se raspiše natječaj za dodjelu stipendija na način uobičajen ranijih godina i poziv za prijavu za Rektorove nagrade. Pitanje je pokrića troškova obzirom na novi način financiranja i nije jasno gdje bi ih mogli locirati. Ukoliko se ne nađe sredstava unutar proračuna koji smo dobili ove godine iz državnih izvora, potrebno je što prije aktivirati Fond za razvoj.

Student S. Miličić dao je komentar na raspis poziva za stipendije, jer u prijedlogu odluke piše da pravo na natječaj imaju samo studenti dodiplomskog studija. S. Miličić misli da bi se trebalo popraviti da se odnosi na preddiplomski jer nema smisla da generaciju druge godine onemogućimo u kandidaturi za stipendiju. Također, kategorija prve godine je upitna, trebalo bi modificirati, a za studente koji su prethodne godine upisali po Bolonjskom procesu ne mogu se kandidirati jer prvu i drugu točku ne mogu opravdano riješiti.

Rektor A. Bjeliš je odgovorio da će se ispraviti korekcije koje se budu mogle.

Prof. dr. sc. D. Boras prenio je iskustva koje ima kao prodekan za znanost u dosadašnjem dodjeljivanju Rektorove nagrade. Natječaj je prepisan iz prošlih godina i nema posebnih primjedaba međutim u točki 4. se govori da će odluku donijeti Rektor na prijedlog posebnog povjerenstva. Filozofski fakultet je sastavnica Sveučilišta s najviše studijskih grupa koje su vrlo različite međusobno i javlja se vrlo velik broj studenata pa dolazi do toga da ogroman broj studenata se bori za tu nagradu, ali kako su svedeni na jedan zajednički nazivnik, nagrađeni su u manjem broju. Ne uzima se u obzir da postoji više područja, a profesor smatra da to ubuduće treba uzeti u obzir.

Student S. Miličić pozdravio je komentar prof. dr. sc. D. Borasa i spomenuo je da je čuo da se radovi za dodjelu Rektorove nagrade selektiraju unutar fakulteta ne po kvaliteti rada već po prosjeku. Smatra kako se to ne bi smjelo činiti.

Prije nego što je zaključio raspravu, rektor A. Bjeliš je rekao da će se preformulirati tekst prenesen iz prijašnjih godina.

Na kraju rasprave, Senat Sveučilišta u Zagrebu donio je jednoglasno odluku o raspisivanju poziva za stipendije Sveučilišta i dodjelu Rektorove nagrade.

3. Donošenje odluke o upisnim kvotama i školarinama za upis studenata u I. godini studija akademske godine 2007./2008. na Sveučilištu u Zagrebu

Rektor A. Bjeliš uvodno je podsjetio na lanjsku godinu koja je bila karakteristična i bilo je mnogo kritika na sustav koji imamo i on je vrlo loš, neučinkovit i neracionalan. Neracionalan je jer su u njemu akumulirana distribucija u raznim etapama razvoja sustava raznih kolektivnih studentskih prava i zanemaren je pristup individualnom studentu u svim aspektima. Neučinkovit je jer statistički podaci koje imamo o uspješnosti studiranja i završnosti studiranja, su upozoravajući, podaci se popravljaju, ali to je tek blagi popravak i ne bismo mogli čekati dugo vremena. I dalje je manje od 40% studenata koji završe u odnosu na one koji upišu studij, i dalje je više od 150% vremena, u odnosu na nominalno, koje se potroši da se studij dovrši. Konačno, studij je nepravičan. On ulazi u strukturu vrednovanja i odvaja one koji su oslobođeni od onih koji nisu oslobođeni. Uz to, imamo i problem neuravnoteženosti kvota. Iz materijala koji su dobili članovi Senata, vidljivo je da imaju svrhu zaustaviti te negativne trendove ili ih stabilizirati, a onda i smanjiti na normalu pojedine kvote i brojeve studenata koji se upisuju na pojedine studije. Ono što imamo sada je prevelik upis s tendencijom rasta i premali upis s tendencijom daljnjeg pada na neke sastavnice. Sve to uočavajući, prošle godine je Rektorski zbor predložio da se školarine povećaju generalno za 10% za sve kategorije i došlo je dosta kritika u javnosti iz raznih krugova. Pitanje je bilo koliko ima smisla jedan takav sustav i dalje potpomagati povećanjem sredstava koji se iz studentskih izvora nameću da bi ga se održavalo. Ministar je prihvatio te sugestije i svojom intervencijom predložio da se školarine ne povećavaju i da se tijekom akademske godine pristupi traženju boljih rješenja. To je bilo pozdravljeno od akademske zajednice i pojavila su se očekivanja da će se nešto i dogoditi. Rektor A. Bjeliš je podsjetio da je inzistirao na pokretanju cjelovitog pristupa problemu, da se pokuša predložiti rješenja na razne aspekte problema na jedan koordiniran način. To se nije dogodilo. Sveučilište u Zagrebu može samo donekle ublažiti loše aspekte i pokušati zaustaviti negativne trendove. U prosincu smo se odlučili na taj korak, od onda je prošlo dva i više mjeseca, prošli smo etapu u kojoj smo došli do nekih postavki i negdje sredinom veljače krenuli s tih pet postavki i zadanim rokovima unutar kojih se neki koraci trebaju formulirati. Istodobno je poslan i drugim rektorima taj materijal, a i predstavnici MZOŠ-a su bili upoznati s njime. Uočeno je da participacije studenata u Hrvatskoj, u osnovi više nisu poluga kojom se djelomično pokrivaju troškovi studija, stručni studiji bi trebali biti više pokriveni. Ekonomski moment nije više zastupljen. Ono što se koristi kao poluga kad se uvode školarine je da one budu poticaj prema uspješnijem studiranju čime bi se postigao posredno efekt na smanjenje troškova u cjelini. S druge strane pokušaj da se školarine nijansiraju je pokušaj da se uravnoteži interes za razne studije. Participacija bi u tom smislu trebala biti shvaćena kao regulator. U raspravi o ovom prijedlogu odluke, dotičemo samo neke aspekte i u raspravi očekujemo da se pokrenu i drugi aspekti. Ne možemo ne reći da participacije nisu ovaj čas element kojim minimalno pokrивamo troškove poslovanja na Sveučilištu. Prihod od školarina je nužan za funkcioniranje. Rektor se osvrnuo na pristigle podatke i prijedloge koji su usuglašavani vrlo intenzivno. Rektor se osvrnuo na one fakultete odnosno grupacije koje su zadržale dosadašnji sustav participacije. Umjetničke akademije i dijelom PMF u onom dijelu koji ne obuhvaća matematiku jer imaju puno smjerova s malim brojem upisnika gdje ovaj pokušaj razlikovanja po linearnom zakonu nije previše efikasan i zadržava se dosadašnji sustav. Što se tiče Filozofskog fakulteta u njegovoj strukturi studija ima elemenata koji nisu takvi da bi se ovaj model mogao jednostavno primijeniti. Uz ove fakultete i akademije, jedino još Medicinski fakultet zadržava stanje od lani uz argumente da Medicinski fakultet ima sustav gdje sva četiri

medicinska fakulteta zajedno organiziraju prijave i klasifikacijske postupke i imaju zajedničku listu. Ta povezanost svih fakulteta u državi dok svi ne prihvate isti način, dovela bi do nepoželjnih efekata. Svi drugi fakulteti su formulirali svoje prijedloge. U prijedlogu imamo tri kategorije: kategorija V – oni koji ne plaćaju, kategorija L – oni koji plaćaju linearno, ovisno o uspjehu na klasifikacijskom ispitu, kategoriju M – oni koji plaćaju najvišu školarinu za taj studij. Svi su se suglasili da izvanredni studenti plaćaju najvišu participaciju (kao onaj iz skupine M). Oni koji su ostali u starom sustavu, nisu promijenili iznose školarina.

Prof. dr. sc. Ž. Jerneiđ nije jasno zašto je cijena za izvanredni studij veća nego maksimalna participacija ili je izjednačena s maksimalnom. Prije je uvijek bilo maksimalno pola je tako bilo određeno zakonom. Izvanredni studij je uvijek bio jeftiniji od participacije i nije mogao biti skuplji. Njima će se ogromno povećati trošak. Mi nemamo izvanredne studente, oni ne postoje. Oni postoje kao studenti s posebnim načinom studiranja za koje se smatra da studiraju dvostruko duže nego redovito studiranje. To je dvostruko duže studiranje uz dvostruko veću školarinu i profesoru se ne čini baš logičnim. Drugi segment, koji se čini bitnim je da se cijelo vrijeme spominju odluke RKŠS, a po Statutu Sveučilišta u Zagrebu i po Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, visoka učilišta su samostalna u donošenju cijene studija i ona predlažu cijene studija, a Senat ih potvrđuje. Temeljna ideja je uvijek bila da se s MZOŠ-om proba naći model financiranja koje će jasno reći koji su dijelovi i u kojem postotku MZOŠ financira studij. To je temeljna stvar i pregovaračka pozicija. Ovako imamo strahovito velike razlike u kvotama kad se izračunaju koliko studenata na pojedinim studijima plaćaju participaciju od onih gdje ne plaćaju. To je pušteno na volju fakultetima što je pomalo čudno gledajući s politike MZOŠ i države jer je dozvolila da kvote odnosno odnos onih koji plaćaju participaciju i onih koji studiraju u cijelosti na trošak MZOŠ-a i visinu školarina prepuste sveučilištima. To je politički jedan čudan stav jer bitno narušava socijalne odnose u državi. Profesor je napomenuo kako ne bi zadirao u školarine bez detaljne analize.

Rektor A. Bjeliš smatra da školarine može Sveučilište u Zagrebu autonomno odrediti. Ova cijela promjena se može svesti na samo jedno, i to kako je rekao rektor, tamo gdje je bila jaka stepenica, stavljen je pravac. Dovoljno vremena je potrošeno na rasprave da bismo se uvjerali da je pravac logičniji i pravedniji. Napravljeni su ozbiljni naponi da se sustav počne sanirati. Pitanje izvanrednih studenata je veliko pitanje, ova kategorija je anakronizam i izaziva velike probleme ukoliko se pokuša organizirati studijski program.

Prof. dr. sc. J. Kregar se javio zbog toga što želi posvjedočiti o tome da je napravljen veliki napor da se ponudi Senatu jedan razumni kompromis. Fakulteti su razumno prihvatili one argumente i kritike onih koji su rekli da se ne može sve napraviti odjednom i da je potrebno voditi računa o socijalnim aspektima. Učinjeni su veliki naponi da se nađe onaj mehanizam koji bi osigurao minimalno povećanje. Profesor je podsjetio da je u zadnjih pet godina izbjegnuto povećanje školarina. Ako sada odgodimo odluku, bit će još teže. U idućih nekoliko godina potrebno je, s drugim nositeljima interesa, inicijative i sredstava, učiniti izvjestan napredak. To je činjenica da su fakulteti obvezali svoje predstavnike u Senatu i vrlo teško je od toga odstupati. Ako nismo u stanju složiti se s ovim, moramo započeti ispočetka. Profesor se zalaže za prihvaćanje prijedloga jer smatra da ćemo na taj način izbjeći odgovornost koju moramo podnijeti. Također, izvijestio je da su kontaktirali ostala tri pravna fakulteta u državi koji hvale predloženi model jer podiže motivaciju kod studenata, a ne samo pravednost.

Prof. dr. sc. S. Uzelac izražava poštovanje prema ovome što se pokušava napraviti. Problem je dugogodišnji, a stav MZOŠ-a je poznat. Želi upozoriti na nekoliko momenata. Ova potreba da se problem riješi, vjerojatno je jednaka u čitavoj državi, u cijelom sustavu. Prilike u kojima studenti studiraju su približno iste, ali baš zato smatra da bi bilo puno mudrije, gotovo neophodno da s ovim ili sličnim prijedlozima izađu sveučilišta zajedno ili makar usuglašeno u

najvećoj mogućoj mjeri. Na tom novom konceptu ukupnog financiranja visokog obrazovanja, a školarine su samo dio tog novog koncepta, već dugo radi Savjet za financiranje i ono je savjetodavno tijelo Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje. Postoje tijela koja brinu o sustavu visokog obrazovanja imenovana od Sabora. Savjet radi dinamikom i efikasnošću kojom ne možemo biti zadovoljni, a ono što se u MZOŠ-u događa, jesu radnje vezane i najavljujane za stjecanje studentskih kredita. U MZOŠ-u očekuju da bi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje vrlo brzo trebalo raspravljati o konceptu nakon što dobije stav Savjeta. Na kraju prof. dr. sc. S. Uzelac je zaključio da bi ovakav dobronamjerni i hvale vrijedan korak, bio puno kvalitetniji kada bi bio usuglašen s drugim sveučilištima. Također, predložio je da se ne donosi odluka nego da se usuglasi s Rektorskim zborom.

Student S. Miličić želio se nadovezati na raspravu prof. dr. sc. J. Kregara jer je naglašeno da o ovom pitanju treba odgovorno odlučiti i treba se složiti ili početi otpočetak. Načelno se slaže s linearnim modelom. Ovo tijelo treba donijeti odgovornu odluku, a ovaj papir s konkretnim prijedlogom provedbe, dobiven je tek na sjednici. Stoga, S. Miličić smatra da ne bi bilo razumno donijeti odluku na ovoj sjednici.

Također, javio se i V. Ribič i iskazao nekoliko rezervi po ovom pitanju. Prvo, bilo kakva intervencija u sustav školarina u svakoj državi je prvorazredno i vrijednosno pitanje prvoga reda. Drugo, V. Ribič pita je li provedena dovoljno široka javna rasprava za tako osjetljivo pitanje i treće pitanje jesu li nastavnici koji rade sa svojim studentima bili uključeni dovoljno u ovu vrstu rasprave. Ovaj prijedlog ne nosi samo promjenu u smislu novog sustava koji na prvi pogled može imati prednosti, ali i neizvediv i kompliciran, nudi novu nejednakost na već postojeću nejednakost. Osnovni prigovor je da se kroz ovaj novi prijedlog povećao ukupan teret roditelja i studenata za snošenje troškova studija. Najvažnije je odgovoriti na pitanje što s tom povećanom svotom prosječni student plaća. Gospodin V. Ribič je predložio da se odluka ne donosi naprečac.

Studentica A. M. Friganović se slaže s konstatacijom da su materijale dobili prekasno. Predlaže da se odluku donese zajedno s planom poboljšanja sustava studentskog stipendiranja jer se na sustavu povećanja školarina radi brže nego na sustavu stipendiranja.

Student K. Bašić iznio je primjer zemalja, poput Finske, Norveške, Švedske, u kojima nema školarina, zatim primjer Austrije gdje je prošle godine uvedena jedinstvena cijena studija. Također, iznio je i stav Studentskog zbora koji od samog početka podržava inicijativu i model, ali krajnji iznosi tih školarina ne mogu prihvatiti odnosno predlažu da se linearni model na tom grafu pomakne malo u lijevu stranu tako da se maksimalni iznos ne mijenja, ali da ostane linearnost.

Student M. Krička smatra da nedostaju određeni elementi poput realne cijene studija na određenim fakultetima zatim koliko je trošak fakulteta po studentu. Evidentno je da se ide na povećanja cca 10 % ukupno. Nije bitan model nego povećanje.

Rektor A. Bjeliš odgovorio je da se realna cijena studija na ovom Sveučilištu mogla i može izračunati tako da se uzme prihod fakulteta i podijeli s brojem studenata. To je realna cijena. Teorijska ili polazna cijena studija na osnovu nekih dubljih pokazatelja, je nešto što nitko ozbiljno ne radi.

Prof. dr. sc. J. Kregar podsjetio je na brojne rasprave o ovoj temi. Odbio je argument da je motiv porast prihoda fakulteta. Pravni fakultet smanjuje upisnu kvotu za 26%, to je jedna četvrtina i, ako nema porasta školarina, bit će gubitaši. Donijeli su tešku odluku da moraju povećati intenzitet nastave i dati višu razinu nastave, to je jedna teška obveza za koju ako nemaju financijskog pokrića, ne mogu ni jamčiti.

Prof. dr. sc. S. Uzelac još jednom je zamolio da se prijedlog raspravi s Rektorskim zborom.

Rektor A. Bjeliš je zamolio da se pristupi izjašnjanju o prijedlogu odluke o upisnim kvotama i školarinama za upis studenata u I. godini studija akademske godine 2007./2008. na Sveučilištu u Zagrebu, na što su studenti pojedinačnim izjašnjanjem prisutnih članova Senata, uložili suspenzivni veto.

Rektor A. Bjeliš konstatirao je da je sedam studenata uložilo suspenzivni veto i odlučivanje o ovoj točki se odgađa na najmanje sedam dana.

3. Razno – nije bilo informacija ni obavijesti.

Sjednica je završila u 19 sati.

Zapisnik sastavila:
Martina Levačić

Rektor
Prof. dr. sc. A. Bjeliš

Uz poziv broj:
Klasa: 602-04/07-04/2
Ur. broj: 380-07/1-07-4
od 22.ožujka 2007.